

FELSŐ-ZEMPLÉN

POLITIKAI ES TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG:
H. va a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő:
Kossuth Lajos-utca 34. szám.

ELŐFIZETÉSI DÍJ: Egész évre 8 kor,
fél évre 4 kor, negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fl.

Kéziratok nem adatnak vissza.
Hörmentesen levelek nem fogadtatnak el.
Nyilt-ter soronkint 40 fl.

KIADÓHIVATAL
Hova az előfizetések, hirdetései és yilttár díjak küldendők:
Landesman B. könyvnyomóája.

EMLÉKIRAT

polgári iskolánk községeitése tárgyában.

Az emberiség művelődési fejlődésének két fő faktora van: egyik a társasélet, másik az iskola. Az a talajt, ez pedig a termékenyítő erőket szolgáltatja. Az iskola a tanulóknak hasznos ismereteket nyújt, testi, de különösen lelki képességeiket helyes terv szerint fejleszti.

Azon iskolák, amelyeknek főcélja az embernevelés: az elemi népiskolák, az isméllőiskolákkal, polgári iskolák, gimnáziumok, reáliskolák és az egyetemek. Az elemi népiskolák, az életben legszükségesebb ismeretek tanítása alapján akkora műveltséget adnak, amekkorát az állam minden polgárától megkövetel. Az egyetemek tudós embereket törekcsenek nevelni, de egyuttal szakiskolák is, mert a legtöbb tudást kívánó gyakorlati pályákra is képesítenek, amennyiben orvosokat, tanárokat, ügyvédeket stb. képeznek. Az egyetemre, annak magas céljai miatt, csak meglett, érettgondolkodású ifjak mehetnek, akiket a középiskolák (gimnázium, reáliskola) oda előkészítettek.

Azonban az országnak százezer szám: a vannak olyan lakosai, akik a munkamegosztás törvénye és egyéb körülmények miatt az egyetemre nem készülnek, de az elemi népiskolák által nyújtott műveltséggel be nem érik. Ez az osztály a szűkebb értelemben vett *polgárság*, hova az őstermelők, iparosok, gyárosok, kereskedők és vállalkozók, továbbá azoknak nagy tábora tartozik, kik különböző vállalatoknál alkalmaztatnak s helyzetüknél, vagy anyagi viszonyoknál fogva önálló termelők nem lehetnek ugyan, de mint segítők a termelés szolgálatában állanak.

A gimnázium és reáliskola a polgárság nevelését már céljánál fogva sem végezheti el, mert miután az egyetemre készít elő, a tanítás tárgyait nem a polgárság, hanem saját külön célja szerint választja meg. Világos, hogy a polgárságnak tisztán az ő céljait szolgáló nemzeti és gyakorlati irányú iskolára: *polgári iskolára* van szüksége, melynek célja és feladata, a gazdasági, ipari és kereskedelmi pályára készülő ifjaknak foglalkozásuk okszerű vezetéséhez szükséges értelmi képzettséget és gyakorlati irányú ismereteket megadni.

Minden község főtörekvése, hogy népiskolái mellett egy vagy több közép- vagy polgári iskolája legyen, mert a szülők így sokkal olcsóbban, kényelmesebben nevelhetik gyermekeiket. Nagymihály nagyközség földrajzi fekvésénél fogva, nem csupán

Zemplén-, de Ungvármegye egy részének is jelentékeny forgalmi középpontja. E szerencsés helyzetéből kifolyólag a község, mondhatni percről-percre, szemmel láthatóan fejlődik. A lakosság zömét tevő intelligens kereskedő és iparos polgárság folyó év tavaszán, jól belátott érdeke folytán, határozott állást foglalt a községben már öt esztendeje működő polgáriskola mellett, oly értelemben, hogy annak megánjellege megszüntessék s államivá tétessék. Véglegesen elejtette a községben felállítandó algimnázium tervét, melynek sikerülte egyelőre csak kárára lett volna Nagymihálynak. A község iparos és kereskedő várossá fejlődik. Nem olyan polgárokra van szüksége, akik az életben nem abban a körben találják meg hivatásukat, amelyre őket kiművelték, hanem szakképzett iparos és kereskedőkre, kik szüleik mindjobban fejlődő üzletét majdan átveszik és még jobban virágoztatják. Különbben is csak pillanatnyi előnyöket nyújtott volna az algimnázium, melynek főgimnáziummá való kifejlesztése évtizedeknek csupán szép álma lett volna. (Példá rá többek közt a gazdag Ujverbász gimnáziumának esete, mely fennállása századik esztendején lehetett főgimnáziummá, akkor is csak úgy, hogy a város az építkezéshez 80.000 koronával hozzájárult.) A négy osztályt elvégzett tanulók többsége más városban, majd esetleg az egyetemen folytatva és végezve tanulmányát, tömérdek gond és költség után lett volna proletárrá.

A községnek a vall. és közokt. miniszteriumhoz benyújtott azon kérvénye, hogy a már fennálló magán polgári iskolát államosítsák, visszaérkezett azzal, hogy a kérelem ezidőszerint nem teljesíthető, hanem a község vegye át egyelőre a saját kezelésébe, mikor is a legmesszebbmenő támogatásban fogja részesíteni. A kérdés megoldása pedig égetően sürgős. Jelenlegi állapotában az intézet tovább fenn nem állhat.

Nem pedig, mert a következő iskolai évben életbe lép a magán polgári iskolákat szabályozó 99000—1908. számú miniszteri rendelet, melynek 3. pontja szerint a tanári állások rendszeresítendők s ezen állásokra okleveles polgári iskolai tanárok alkalmazandók. A tanárképzők a vizsgálatok megszorgításával az utóbbi években igen kevés okleveles tanerőket (különösen rajztanárokat) produkálnak, a kikerült új tanárok is csak végső esetben foglalnak állást a kevés java-

dalmazást nyújtó magániskoláknál s ha el is foglalják, azt csak átmeneti állomásnak tekintik. Amennyiben a jövő iskolai évtől a megfelelő képesítésű tanerőkkel betöltött állások nem rendszeresíttetnek, az iskola elveszti nyilvánosságát jogát — s így megszűnik. A tanároknak az államiakéval egyező javadalmazást adni annak a költségvetésnek az alapján, melylyel az iskola dolgozik, lehetetlenség. A fizetéseket csupán emelni is csak így lehetne, hogy a tandíjkezdéseket a lehető legalacsonyabbra kellene redukálni s a gyéren látogatott leányiskolát fokonsint meg kellene szüntetni. A község érdeke azonban sem az első, sem a második esetet meg nem engedheti.

Többet tenni és áldozni, mint amennyit az iskolázató szülők és az iskolafenntartó igazgatók eddig tettek, kívánni sem lehet. Nagymihálynak immár van teljesen kifejlesztött és felszerelt életképes polgári fiú- és leányiskolája. Most már csak annak fennmaradását kellene biztosítani s arra törekedni, hogy még a legszegényebb polgár gyermeke is látogathassa. Ez pedig csupán a községeitítés által lenne lehetséges, *ami minden anyagi áldozat nélkül keresztülvihető*. Ne azt tekintsük, hogy magánosok is fenn tudták tartani éppen kifejlesztésének öt esztendeje alatt, hanem számoljunk.

Az intézetnek ezidén volt kereszszámában 150 fizető növendéke. Ha fejenként átlag 80 korona befizetést — beleértve a beirási és egyéb díjakat — számítunk, befolyik 12.000 korona. A bevételek számítandó: Nagymihály község 1200, az állam 600, a bankok, nevezetesen a Takarékpénztár 500, a Kereskedelmi 150, a Gazdasági 50, az Ipartestület 60 és az izr. hitközség 250 koronás segélye. A teljes összeg 14.810 korona. Nyolc tanerő fizetése átlag 1400 koronával számítva 11.200 K, hitoktatók tiszteletdíja 700 K, énektanítóé 200 K, szolga fizetése 360 K, összesen 12.460 korona. A bevételeiből 2350 K marad egyéb dologi kiadások, mint fűtés, világítás (500), irodai kiadások, nyomtatványok (400), fenntartói illeték (300), könyvtárak (400), butorzás (300), ablakos, lakatos stb. munkák (100) és (a többi) szertárak fejlesztése fizetésére, illetőleg e megrendelések törlesztésére.

Ha az iskola községeitítették, *50 koronás tandíj*, 6 koronás beirási- és 1 kor. könyvtárdíjat számítva, *legalább* 200 fizető növendéket vehetünk számadásba, ami 11400 korona bevételt jelentene, mely ösz-

szeg a segélyekkel (az államit kivéve) 13.610 koronára emelkednék. Ha a község 8 tanárnak 1300 K (1000 K és 300 lakbér) fizetést adna, ez összeg a hitoktatók tiszteletdíjával s a szolga fizetésével 11.460 korona lenne. — A tanárok fizetését a törvény értelmében az állam egészíti ki az állami fizetésének megfelelően. A tanárkérdés ezzel meg lenne oldva s az iskola fennmaradhatása mindenkorra biztosítva. — 2150 K maradna a dologi kiadások fedezésére.

Jelenlegi intézettelajdonos a 100 és 60 koronás tandíjakat ezen előnyösnek mutató számítás mellett csupán azért nem csökkentheti, mert a tanárok fizetését a befolyt összegből kell fedeznie.

Viszont minden eddigi befektetését kárpótlás nélkül adná át a községnek, csupán azt kívánna, hogy a két utolsó iskolai év alatt felmerült 900 korona tulkiadását (mint készpénz és kamattartozását) továbbá az iskola fentartói illeték és a megrendelt tanszerek további kamatos részleteinek fizetését vállalja magára a község.

Deák István,

polg. iskolatulajd.-igazgató.

Az Achim-eset.

Az egész ország hatása alatt áll a békéscsabai szomorú esetnek. Nem lehet másnak nevezni, mint szomorúnak. Mert legyen is a vélemény bármi, az áldozatul esett Achim András egyéni kvalitásairól és legyen is bár, hogy az a demagóg szerep, amelyet játszott, tisztult ízlésű emberek előtt nem lehetett rokonszenves: a tény mégis az, hogy embervér folyt és hogy a gyűlölködés hevében kioltatott egy mindenképpen jobb sorsra érdemes élet.

Az eset felett itélkezni az esküdtbírószág dolga lesz. Annak a feladatát fogja képezni, hogy az ügyet minden részletében megvilágítsa és hogy verdiktet mondjon a Zsilinszky-fiúk fölött, akik apjuk becsületének védelmére keltek. De van ennek a dolognak olyan oldala is, amelyet ehelyütt is szövegni kell tenni a magyar intelligenciához intézett felhívás alakjában.

Sajnálattal és megdöbbenéssel kell megállapítanunk, hogy hazánkban sokfelé nagyon eldurvultak az erkölcsök és hogy itt-ott a politikai ellentétek igen elítélendő módon fajultak el. Az egyéni becsületet szilaj módon legázolják, napvilágot látnak gyalázatos pamfletok, sok helyütt olyan tónusban argumentálnak egymás ellen az emberek, amely egyszerűen lehetetlen igazi kulturális emberek között. Mert annyi bizonyos, hogy az igazán művelt férfi époly mértékben respektálja a más becsületét, mint a milyenben kívánja respektáltatni a magáét.

Dehát egészen megszokott dologgá lett immár a tekintélyek lepiszkolása, a tekintélyek kigunyolása, a tekintélynek semmibe vevése. És a közérkölcsök dekadenciájának bizonyágaként tud aztán érvényesülni a vad demagógia.

Bizonyos tehetséget, ha mást nem, hát legalább bizonyos suggestív erőt nem lehet megtagadni ezektől az ugynevezett „népvezérektől.” De az is kétségtelen, hogy ilyen népvezéri minőségben rendszerint nem a nép legértékesebb elemei kerülnek felszínre, hanem azok, akik jobban bírák hanggal és akik a nagyhanguságukkal kábitják el a tömeget, melynek a vakmerő kijelentések rendszerint imponálnak. A tömeghódolat, a népszerűség, a bálványozás aztán könnyen teszi elkapottakká a kolomposokat, akik a legtöbb esetben nem egyebek felművelt embereknél és a felműveltségük okából könnyedén ragadtatják magukat olyan viselkedésre, mintha ők lennének életnek-halálnak urai és mintha habozás nélkül megkellene hajlania mindenkinek az ő akaratuk parancs-szava előtt.

A magyar intelligenciának, az igazán művelt társadalomnak kell, hogy képezze a feladatát, az erkölcsi eldurvultság a demagógia ellen való küz-

delem és nekünk úgy rémlik, hogy a békéscsabai intelligencia e tekintetben nem jól teljesítette a kötelességét. Mert vajjon ellenkező esetben megtörténhetett volna-e többek közt az is, hogy Békéscsabára rendezett tanácsu városból nagyközösgé süllyedjen vissza?

Akármit van, ebből az esetből más vidékek intelligenciájának is okulnia kell. Ennek az intelligenciának azon kell lennie, hogy magához ragadja a vezetést és ne engedjen felszínre jutni hivatlatnokokat, akik a szociális mozgalmak intézésében épp úgy okozhatnak csak kárt, semmi egyebet csupán kárt, mint a kontár, aki arra vállalkozik, hogy gözgépet vezessen, holott nem ismeri eléggé a masinát és hamarosan idézhet elő végzetes katasztrófát.

Az intelligenciának nem csak a saját szempontjából érdeke, hogy a társadalmi vezetőszeret magának biztosítsa. Érdeke ez magának a népnek is, amelynek sorsát a saját soraiból való felművelt demagóg semmiképpen se tudja helyesen irányítani. Ahol az intelligens osztály kellő módon érvényesül a vezetésben, — ott ez eléggé bizonyítja a tapasztalat — a nép szeretettel van a vezetés iránt, s megtudja becsülni a tekintélyeket, vágyik a magasabb művelődés után és azon van, hogy lelkileg odaemelkedjék arra a nivóra, amelyen állanak a példaadói.

Az volna óhajtható, hogy ez mindenütt így legyen és valóban semmi akadály nincs annak, hogy ez így is legyen. Mindössze csak annyi kell hozzá, hogy az igazán képzett tisztult ízlésű emberek fogjanak össze azzal az elhatározással, hogy minden erejükkel fokozni törekessenek a magasabb kultúrát.

Ilyen magasabb kultúra mellett lehetlenné válik minden vad demagógia és megszűnik az erkölcsi durvaság. Ez mindenkire nézve egyaránt kívánatos és az ezután való vágyat csak fokozhatja az izgalmas és szomorú eset, amelynek a közel-múltban sajnálkozással voltunk tanúi Békéscsabán.

VEGYES HIREK.

A nóta.

Mikor még semmi sem volt a világon,
Csupán a nap, a hold, a csillagok,
Ezen a bolygón hajnal s alkonytájon,
Már muzsikáltak kóbor viharok.
Zugott a szélvész, jajgatva meg sirva,
Egyszer bánattal, másszor meg vígan.
A mindenség lüktető szíve lángolt,
A szilaj orkánok bus dalaiban.

Megszületett a nóta! Muzsikája
Berepülte a világ tereit,
Csapongva szállt a mélyből a magasba,
Megrázva hegyek sziklaköveit.
Őrök medréről kicsalta a tengert,
És tánca keltek hullámos habok.
A szélveszek zúgó nótái mellett
A nagy, hatalmas tenger mulatott.

És az első elátkozott földi lélek,
Ki árván járta a kálváriát,
Ugy leste el titkon az elemektől,
Az első rakoncátlan melódiát.
S formálta lágyan: szíve melegével,
A lelke sirt, a nóta is vele.
És könnybe lábad a dal gyönyörötől
A vándor sötét bánatos zeme.

Őrök himnusza életnek, halálnak,
Itt szong a lelkünkben, amíg vagyunk.
Dallal ringatja bölcsőnket a dajka,
Dallal temetnek el, ha meghalunk.
Szerelmes szívek, ha ketté szakadnak,
Dalba zokogják el fájdalmukat,
Klarinét, cimbalom, hegedűszónál
Király és koldus egyaránt mulat.

Holt anyag fölérez, lelket kap, feljajdul,
Egy orpheusi nóta hallatán.
Tavaszt varázsol kopár őszi tájra,
Bűbájos szípolásával a Pán.
Zene az álom, a halál, az élet,
Zeneütemben ver a mi szívünk,
Zene a mi vigasztaló világunk,
A sóvárgásunk, szerelmünk, hitünk!

— **Miniszteri biztos.** A kereskedelmi miniszter Dr. Sugár Ignác miskolczi kamarai titkár a homonnai felsőkereskedelmi iskolához miniszteri biztosi minőségben kiküldte.

— **Kossuth Lajos emlékezete.** Miként már említettük, Kossuth Lajos vármegyénk nagy fiának szobrát e hó 28-án fogják nagy ünnepélyességek keretében leleplezni. Nagymihály városa és a járás hölgyei is adóznak ez alkalommal Kossuth halhatatlan emlékének. *Bajusz* Andor főszolgabíró ugyanis a járás közönsége nevében a szoborra koszorút fog helyezni.

— **Polgári iskolánk községsítése** tárgyában intézettelajdonos-igazgató emlékiratot nyújtott be folyó hó 19-én a község képviselőtestületéhez. Ezen emlékirat bőséges kivonatát lapunk vezetőhelyén hoztuk, melyre külön is felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

— **Gyermeknap.** A gyermekvédő liga javára május hó 15. és 16-án városunk előkelő hölgyei gyűjtést rendeztek. Ugy értesülünk, hogy 300 koronánál nagyobb összeg gyűlt össze. *Bajusz* Andor főszolgabíró ezután is köszönetet mond a gyűjtő hölgyeknek és az adakozóknak az elért szép eredményért.

— **A nagymihályi Polgári Olvasókör megalakulása.** Városunk művelt polgárságának régi óhajta teljesedett ezen új intézmény megalakulásával. Hogy napi fáradságos munkájuk után szellemi szórakozást saját otthonukban lellessenek, megkérték derék tűzoltó főparancsnokukat, *Klonfár* Alajos kir. aljárásbíró, hogy az Olvasókör szervezését kísérelje meg. A vállalkozás igen szép eredménnyel sikerült. Folyó hó 14-én kilencven taggal megalakult a kör s az alakuló közgyűlés, érdemei elismerésül, egyhangú lelkesedéssel *Klonfár* Alajost választotta meg elnöké. Közfelkiáltással választotta meg a kör többi tisztviselői, illetőleg a választmány is. Aelnök *Deák* István polg. isk. igazgató, pénztáros *Kmetz* Győző műgépész, ügyész Dr. *Bucsinszky* Mihály ügyvéd, titkár *Laszka* Gyula gimn. tanár, könyvtáros *Zseltyay* Sándor asztalosmester, háznagy *Malatinszky* László képvis. test. tag lett. A választmány tagjai: *Tolvaj* Imre gyógyszerész, *Mathiász* József áll. elemi isk. igazgató, *Miskovits* Béla és *Ruczky* Árpád műasztalosok, *Kmetz* Károly műgépész, *Kolozsváry* Ödön ipartest. elnök, ifj. *Bucsinszky* Lajos kereskedő, *Horváthy* Győző postatiszt, *Dobozy* Ferenc kerégyártó és *Volanek* Géza műépítész lettek. — A legszebb erkölcsi sikereket kívánjuk a hazafias szellemű kör működéséhez.

— **Ragados száj- és körömfájás.** Mint értesülünk, a ragados száj- és körömfájás Nagykáposon és Királyhelmezen fellépett; azonkívül a homonnai és bodrogközi, valamint a sátoraljaui helyi járásban is terjed a betegség. Járságunkban a tél folyamán volt számos község fertőzve és így remélhető, hogy nagyobb elterjedést nem vesz a betegség. Jelenleg Nagy- és Kiszáska, valamint Abara van fertőzve, ez utóbbi helyen azonban a zárfeloldás már folyamatban van.

— **A nagymihályi polgári fiu- és leányiskola** tanári könyvtárát az újabb magyar írók válogatott munkáinak 30 kötetes diszkiadásával gyarapította az intézet egyik legjobb akarója s támogatója *Czibur* Bertalan ur. Fogadja e helyen is az igazgatóság leghálásabb köszönetét.

Az intézet 35 növendéke *Oppitz* Sándor főtisztelendő és négy tanár vezetésével f. hó 14. és 15-én Miskolc—Diósgyőrré tett tanulmánykirándulást. A többiek (mintegy 120 növendék) ugyancsak 15-én, egész napra, a vinnai-tóhoz és várhoz rándultak ki. Ezen kirándulásokról lapunk legközelebbi számában fogunk részletesebben megemlékezni.

Az iskolák önképzőköröi f. hó 25-én d. u. 3 órakor tartják záró diszgyűlésüket, az Aranybika-szálto nagyertermében. Több eredeti munka között igen érdekesnek ígérkezik *Szoleczky* Mária IV. o. növendéknek erre az alkalomra írt színművecskéje, melyet saját rendezésével és betanításával mutat be. Zeneszámmal *Pogány* László I. o. növ. lép fel. Szülőket és felnőttek érdeklődőket szívesen lát a tanári kar, illetőleg az önképzőkörök elnöksége. Belépő díj nincs.

— **Gyurocsik József cukrászdájában** naponta többféle *fagyalt* kapható. Ugyanott fagyalt rendelések előnyös árban elfogadottnak.

— **Reform a máv.-nál.** Az utazó közön-
ség körében bizonyára örömet kelt az a hír, hogy
a kereskedelmi miniszteriumban ismételtén napi-
rendre került az a terv, hogy a gyorsvonatokhoz
korlátozott számú III. osztályú kocsik csatoltassanak.
Ezen kívül bizonyos vonatkerületekre szóló bérlet-
jegyek tekintetében, főként kereskedelmi és turisz-
tikai utazásra való tekintetből is jelentős reform-
mokat fognak életbeléptetni. Az idevonatkozó elő-
munkálatok már igen előhaladott stádiumban van-
nak, sőt ezzel kapcsolatban a személydíjszabás
tekintetében is nagyobb szabású reform van
készülőben.

— **Tavaszi műkiállítás.** Örvös Károly és
Bálint József festőművészek vezetésével június ele-
jén az újhegyi amatőr-festők a vármegye nagyter-
mében műkiállítást rendeznek. A rendezőség kéri
mindazokat, akiknek önálló képeik vannak és akik
a tárlaton részt óhajtanak venni, hogy ebbeli szá-
ndékukat jelentsék be Dókus Gyula alispán urnak.

— **Vadászati jog bérbeadása.** Nagymihály
község előjárósága közhírré teszi, hogy a község
képviselőtestületének 1911. évi május hó 4-én tar-
tott közgyűlésében hozott határozata alapján Nagy-
mihály község vadászati joga az 1883. évi XX. t. c.
rendeletkezési értelmében 1911. évi július hó 1-től
kezdődőleg 1915. évi július hó 31-ig terjedő időre
Nagymihály községhezánál 1911. évi május hó
23-án délután 4 órakor megtartandó nyilvános
árverésen bérbé fog adatni. — Az árverési feltéte-
lek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák
alatt megtekinthetők.

— **Pályázat internátusba való felvételre.**
A Dmke. makói diákotthonába az 1911—12. isko-
lai évre 160 gimnáziumi, esetleg elemi iskolai
tanuló vétetik fel. Az ellátási díj havi 36, beira-
tási-, orvosi-, butorhasználati díj évi 40 korona.
A felvételt kérő bélyegtelen folyamodványok iskolai,
születési és I. osztályú tanulóknál újraoltási bizo-
nyítvánnyal felszerelve 1911. év július 10. napjáig
adandók be a Dmke. makói diákotthonának felü-
gyelő bizottságánál. — Részletes prospektussal
kivánnatra készséggel szolgál a diákotthon igazga-
tósága Makón.

— **Ablakos esernyő.** Londonban feltalálták
az ablakos esernyőt, amely nemcsak az eső ellen
véd meg, hanem elejét veszi annak is, hogy az
ember vakon áldozata legyen az utcai automobil
és villamos vasúti forgalomnak. Az újfajta eser-
nyő kicsiny ablakkal van ellátva, hogy a szembe-
jövő járókelőket is szemügyre lehessen venni.

10 koronát takarít meg mindenki, aki ol-
tőnyeit **REICH ADOLF** férfi-szabónál
Nagymihályon készített. Mérték után legnagyobb
választék hazai és külföldi valódi gyapjuszövetek-
ben. Legújabb divatu szabás.

➡ **KERPEL a legjobb kézfinomító!** ➡

Felölös szerkesztő: **Dr. KALLAI JÓZSEF.**

Hirdetések.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A zalacsikai gör. kath. iskola és tanítói
lak újjáalakítási munkálatai a munkácsi
püspöki hatóság f. évi március 28-án 2228.
sz. a. kelt rendelkezése alapján árlejtés ut-
ján vállalatba adatnak.

Árlejtési feltételek, tervrajzok és költ-
ségvetés alulírott nál megtekinthetők.

Az árlejtés Zalacsikán a gör. kath. is-
kolahelyiségben **június 5-én d. u. 3 óra-
kor** fog megtartatni.

Tarna, 1911. május 8.

Jaczkó István

gör. kath. esperes,
mint a püsp. hatóság megbízottja.

➡ **Eladó ház.** ➡

A Sulyovszky-utca 6. számú ház sza-
bad kézből azonnal eladó. — Bővebbet
Sonnenschein Márkus háztulajdonosnál.

Egy teljesen jó karban levő

eséplőkészlet

jutányos árban eladó.

Érdeklődőknek **Löffler Noa** cég szol-
gál felvilágosítással.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1911. május 1-től. —

Indul Nagymihályból:

Budapest felé:

Réggel	5 óra 56 perc.
Délután	2 óra 52 perc.
Este	5 óra 52 perc.

Kassa felé:

Réggel	5 óra 56 perc.
Este	5 óra 52 perc.

Mezőlaborcz felé:

Réggel	9 óra 20 perc.
Délután	2 óra 49 perc.
Este	9 óra 54 perc.

Érkezik Nagymihályba:

Budapest, Kassa, Varannó felől:

Dél előtt	9 óra 12 perc.
Délután	2 óra 44 perc.
Este	9 óra 49 perc.

Mezőlaborcz, Takcsány felől:

Réggel	5 óra 51 perc.
Délután	2 óra 47 perc.
Este	5 óra 38 perc.

Elárusítóhely Nagymihály és környéke részére:

Brügler Lajos
Nagymihály, (a városházával szemben).

Eladó ház.

A Petőfi-utca 18. számú ház szabad
kézből azonnal eladó. Bővebbet **Drabik
Mihály** háztulajdonosnál

DREHER-féle

Kőbányai Király és Duplamárciusi Ser

felső Zemplénmegye egyedélárusítási helye:

ifj. BUCSINSZKY LAJOS

Telefon 39. NAGYMIHÁLY. Telefon 39.

Minden nap friss csapolás!

1 pohár Király ser világos	8 kr.
1 korsó " " " "	12 kr.
1 pohár Duplamárciusi ser sötét	10 kr.
1 korsó " " " "	15 kr.
1 palack Király ser	15 kr.
1 palack Duplamárciusi ser sötét	16 kr.

Palacksöröket megrendelésre házhoz szállítok.
25 üveg vételnél előny ár.

Jégszállításra megrendeléseket elfogadok.

Tisztelettel **ifj. BUCSINSZKY LAJOS.**

FÉLIX GYÓGYFÜRDŐ

téli és nyári gyógyhely Nagyvárad mellett.

➡ **EGÉSZ ÉVEN ÁT NYITVA.** ➡

Európa leggazdagabb kénes hévíz-forrása, vízhőfoka 49°
Celsius. 17 millió liter napi mennyiség. **Csúsz, köszvény,
ischias, izzadmányok és női betegségek ellen.** 1909.
évben 9200 beteg hagyta el gyógyultan és javultan a
páratlanul hatásos **FÉLIX FÜRDŐ** gyógyforrásait, tükör-
kád, iszap, mór és szénsavas fürdők, 250 kényelmes lakó-
szoba, társalgó-, zongora, és olvasó-terem, kitünő vendéglők,
állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene,
tennis pálya, gondozott sétautak, 400 holdas park és feny-
veserdő, **16 személyvonat közlekedik május 1-től a
Félix fürdő állomására naponta.**

Posta, távirtda. **Curtaxe és zenedij nincs.**
interurban telefon.

➡ **Prospektust küld az igazgatóság.** ➡

Glück Mór Nagymihály

ajánlja az

EPERJESI NÉPBANK KÁLYHAGYÁR

tiszta fehér, barna, zöld, chamois, majolika
stb. színű csiszolt

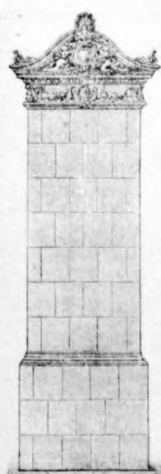
cserépkályháit

valamint diszes kandalló, kandallós kály-
háit és takaréktűzhelyeit, melyek ez ipar-
ágban első helyet foglalnak el és számos
kitüntetésben részesülnek.

Jutányos árak mellett a legszolidabb kivitel
biztosítottatik. — Egész épületek kályhaberendezését
tetemes árendeménnyel vállalom el. — A kály-
hák felállítását a gyár kipróbált, szakavatott állítói
végzik. Mintakályhák raktáramban megtekinthetők.

Beocsini Román és Portland cément

nagy raktára.

Kassai Jelzálogbank r. t. áruosztálya

NAGYMIHÁLY.

Kényelmes lefizetésre, olcsó árak és teljes szavatosság mellett szállítunk elsősorban **gazdasági- és ipari-gépeket**, cséplőkészleteket, benzin-, nyersolaj-, szivógázmotorokat, locomobilokat. Eredeti amerikai **Mc. Cormick**-féle „**MILVAUKEE**” jegyű kéveköttő- és marokrakó aratógépek, fűkaszalógépek és tárcsás boronák, továbbá kanalas- és tolókerék rendszerű vetőgépek, ekék, boronák, szecskavágó- és répvágógépek, járgányok, közlőművek, kézi- és járgányhajtású **CSEPLŐGÉPEK**, valamint **BENZINLOKOMOBILOK** is állandóan raktáron vannak és — ez utóbbiak üzemenben is — bármikor megtekinthetők.

Igen előnyös árak mellett ajánlunk csakis elsőrendű minőségben porosz sziléziai kőszén, kovácsszén és kokszt, elsőosztályú tüzfát, nyersolajat motorhajtásra, gép-, motor és hengerolajat és kenőanyagokat, gépsziját, zsákot, ponyvát és mindenféle gazdasági és műszaki cikket.

Foglalkozunk továbbá államilag ólomzárolt igen szép **LÓHERE** és **LUCERNA-MAG** és egyéb **VETŐMAGVAK**, továbbá **SZALONNA** eladásával is és a **Műtrágyát Értékesítő Szövetkezet** képviselőt bírjuk mindenféle

műtrágya eladására Zemplén, Ung és Szabolcs vármegyék területére.

Zempléni megyei kizárólagos képviselői, illetve elárúsítói vagyunk a **Miskolczi és Társa** piszkei gyárában a legújabb szabadalmazott eljárás szerint készült és kitűnően bevált **TERRENOL** szabadalmazott aszetofedőanyagnak a best-cement palának és kívánatra készséggel szolgálunk felvilágosítással és ajánlattal e palával való fedésre vonatkozólag, akár közvetlenül, akár pedig járási képviselőink útján.

Összes cikkeinkről szóló felvilágosításokkal és legolcsóbb árajánlatokkal készséggel szolgál a **Kassai Jelzálogbank r. t. áruosztálya Nagymihály (Zemplénm.)**

Szobráncz gyógyfürdő Ungmegyében.

Glaubersós, hideg, kénes, sós víz. Gyomor és máj-betegek magyar Karlsbadja.

Fürdőidény: május hó 15-től szeptember 15-ig
Előidény: május 15-től június 15-ig Utóidény: augusztus 16-tól szeptember 15-ig 30 százalék árengedménytel a lakásoknál.

Ezen a maga nemében páratlan gyógyvíz, mint ivógyógyászati biztos segélyt nyújt gyomor- és bélbajoknál és alhasi pangásoknál, makacs székrekedéseknél enyhén, oldólag hat, májbetegségeknél epehomok és epekövek oldólag hat. Vértúrlásoknál szédülések, hűdés, gutaütési rohamoknál vérelvonólag, felszívólag hat, esz és kőszénves hántalmaknál e kör okozta erjedési termékekre, lerakódásokra az izületekben azok oldására kikészíthetősére hat. Kővérség, szívelhártyaellen, cukorbetegségnél, vesebajoknál, úgy a cukor- és a herjekivárást gyorsan s kedvezően befolyásolja.

Mint fürdő különféle izadmányokat, daganatokat izületi és esontbántalmakat, esontszűt kedvezően osztalja, Gőrvénykóros daganatok, fekélyek ellen, méh és méh közötti izadmányok, hashártya-izadmányok felszívódását elősegíti, a legkülönbözőbb makacs, idült bőrbetegségeket ellen bámulatos gyorsan hat.

Vasuti állomás: az Alföldről és Pest felől jövőknak Ungvár, a felvidék és illetve Kassa felől jövőknak Nagymihály, a honnan kényelmes bérkezeseken 1 1/4 óra alatt elérhető. Vadászterület magas vadakra.

A víz otthon is sikerrel használható. Ára 1 nagy láda 40 üveggel 20 korona, kis láda 20 üveggel 11 kor. A víz a vasuton szállítási kedvezményben részesül.

Megrendelések és tudakozások: „Szobráncz gyógyfürdő igazgatóságának Szobráncz-gyógyfürdő” címzendők. Posta és táviratállomás helyben. A fürdő igazgató-orsosa: Dr. Russay Gábor Lajos.

A fürdőigazgatóság.

A Kassai Jelzálogbank r. t.

NAGYMIHÁLYI FIÓKJA.

Elfogad betéteket **takarékkönyvecskére** vagy **folyószámlára** a legelőnyösebb feltételek mellett.

Váltókat leszámítol és **beszed, kamatozó és törlesztéses jelzálogkölcsönöket** folyósít.

Vesz és elad értékpapírokat, arany és ezüst pénznemeket, idegen bankjegyeket, szelvényeket díjtalanul bevált.

Előlegek nyújtása értékpapírokra.

Foglalkozik az életbiztosítással kapcsolatos **takarékbetét** üzlettel.

Átutalásokat bármely külföldi piacra is közvetít.

Tűz- és betörésmentes **safe deposit**.

OSZTÁLYSORSJEGYEK.

Sorsjegycsoportok alakítása.

Tőzsdéi ügyletek és minden egyéb bankügylet gyors és előnyös lebonyolítása.

MEGNYILT BALÁZS férfi-, fiu-, és gyermekruha nagy áruháza NAGYMIHÁLYBAN, a nagytőzsde mellett.

Állandóan nagy raktár úri-, fiu- és gyermek-öltönyökben, őszi és tavaszi felöltőkben, Salon (Ferencz József) öltönyökben, a legújabb divatu női felöltőkben s minden e szakba vágó cikkekben.

Főelvem csakis szolid és pontos kiszolgálás, minden darabon a legolcsóbb **szabott árak** vannak kitüntetve, miáltal a n. é. vevőközönség még van kimélve a kellemetlen alkudozástól és túlfizetéstől.

A nagyérdemű közönség nagybecsű támogatását tisztelettel kéri

Főüzlet: Ungvár, Kazinczy-út.

BALÁZS férfi-ruha és női felöltők fiók-áruháza.